

Sygn. akt III USK 117/21

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania (...) Zakładów Remontowych Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.
z udziałem K. S.
o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 24 marca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 stycznia 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 21 stycznia 2020 r., oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 31 stycznia 2019 r., zmieniającego decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w L. z dnia 24 marca 2017 r. i ustalającego, że K.S. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika (...) Zakładów Remontowych Sp. z o.o. w L., podlega ubezpieczeniom społecznym jako pracownik w okresach od 7 czerwca 2014 r. do 30 kwietnia 2015 r., od 24 października 2015 r. do 30 kwietnia 2017 r.

W sprawie ustalono, że K. S. do dnia 31 sierpnia 2018 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Robót Specjalistycznych W. w L. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy jako górnik pod ziemią. Ponadto był zatrudniony w (...) Zakładach Remontowych Sp. z o.o. w L. Od dnia 15 lutego 2013 r. do dnia 12 maja 2017 r. strony zawierały kolejne umowy o pracę, na podstawie których K. S. w dniach wolnych od pracy (sobota, niedziela, święta i inne dni wolne od pracy) wykonywał pracę na stanowisku górnika przodowego pod ziemią. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano (...) Zagłębie Węglowe. Obowiązki wynikające z zatrudnienia wykonywał pod ziemią, pod nadzorem ze strony kopalni w pełnym wymiarze czasu pracy, liczonym od zjazdu pod ziemię do wyjazdu na powierzchnię.

Sąd odwoławczy przyjął, że zainteresowany faktycznie wykonywał pracę w dni wskazywane przez pracodawcę i w ten sposób realizował obowiązki pracownicze w ramach nawiązanego stosunku pracy stanowiącego tytuł ubezpieczeń społecznych. Jednocześnie organ rentowy nie wykazał, że umowa o pracę zawarta z zainteresowanym nie nosi cech umowy o pracę i aby podczas jej wykonywania na stanowisku górnika w przodku nie była pracą wykonywaną w ramach cech stosunku pracy.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wywiódł pełnomocnik organu rentowego, zaskarżając go w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie oraz jej oczywistą zasadnością w zakresie naruszenia art. 22 § 1 k.p., 22 § 1¹ k.p. w związku z art. 6 ust. 1 pkt 1 i 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 423).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skuteczne powołanie przez skarżącego na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały do tej pory należycie wyjaśnione w orzecznictwie lub że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni. Niezbędne jest w tym wypadku wskazanie na czym polegają problemy związane z rozumieniem tych

przepisów oraz przedstawienie argumentacji świadczącej, że mają one rzeczywisty i poważny charakter, nie należą zaś do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w procesie interpretacji powołanych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić. Ma także obowiązek wyjaśnić, dlaczego dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy. Temu obowiązkowi skarżący nie zadośćuczynił.

Tytułem obowiązkowego ubezpieczenia, zarówno emerytalno-rentowego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej, jak i chorobowego na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy oraz wypadkowego, w myśl art. 12 ust. 1 tej ustawy, jest - zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy systemowej - pozostawanie w stosunku pracy. Uruchomienie stosunku ubezpieczeniowego może odnosić się wyłącznie do ważnego stosunku pracy, a więc takiego, który stanowi wyraz woli obu stron realizowania celów, którym umowa ma służyć. Przesądzenie rzeczywistego charakteru pracowniczego zatrudnienia wymaga przekonującej oceny, że zostały spełnione formalne i realne warunki do podjęcia zatrudnienia, a następnie czy miało miejsce rzeczywiste wykonywanie przez osobę zainteresowaną obowiązków o cechach kreujących zobowiązanie pracownicze. Regułą jest, że do nawiązania stosunku pracy dochodzi wówczas, gdy pracodawca ma zarówno realną potrzebę jak i możliwość zatrudnienia pracownika, zaś pracownik może uzgodnioną pracę świadczyć. Dlatego, do stwierdzenia istnienia stosunku pracy niezbędne jest, aby pracownik wykonywał pracę określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę. Wszystkie te elementy w spornej relacji pracowniczej wystąpiły, co ustaliły orzekające w sprawie Sady. Nie ulega wątpliwości, że K. S. pracował jako górnik przodowy w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę. Obowiązki wynikające z zatrudnienia wykonywał pod ziemią, pod nadzorem pracodawcy (pracownika kopalni) od zjazdu pod ziemię do wyjazdu na powierzchnię. Pracę wykonywał w dni wolne od pracy i w czasie jej wykonywania był podporządkowany swojemu pracodawcy. Nie było zatem w tym zatrudnieniu żadnej pozorności ani fikcji, bowiem zainteresowany faktycznie wykonywał pracę w rozmiarze umówionym przez strony, w dniach

umówionych przez strony. Postępowanie kasacyjne zaś nie służy ocenie dowodów, gdyż Sąd Najwyższy jest sądem prawa.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c.